A°. 1857. N°. 307.

DINGSDAG 29 DECEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

Abonnementsprijs dezer Courant is per vierendeel jaars:

f 4,50 binnen deze stad

f 5,— franko per post.

Bij alle Boekhandelaren, Postkantoren en aan het Bureau, Korte-Nieuwstraat, worden abonnementen aangenomen.

De Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Doen te weten, dat het verslag en plan van den heer Hoofd Ingenieur van den waterstaat in deze Provincie, tot doortrekking van het Tienhovensche kanaal naar de Eem, waartoe door de Provinciale Staten is besloten, — met daartoe behoorende kaart aanwijzende de rigting van het kanaal, ter Provinciale griffie verkrijgbaar is gesteld, zoo ver de voorraad strekt, voor den prijs van 50 Cents.

Utrecht, den 5 Dec. 1857. — S. VAN HEEMSTRA. Voorz. — C. W. MOORREES, Griffier.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Brengen ter kennisse der ingezetenen, dat de door den stedelijken Raad in zijne vergadering van den 26. November 1857, vastgestelde en door H. H Gedeputeerde Staten dezer provincie bij besluit van 18 December 1857, goedgekeurde 2e Suppletoire kohieren wegens de plaatselijke belasting op de honden, over het dienstjaar 1857, door hen op heden ter invordering zijn toegezonden aan de ontvangers der stedelijke belastingen aan de *Catharijne-barrière* voor de wijken A, B, C; D, E, K en L, en aan de *Weerd-barrière* voor de wijken F, G, H, I en M, aan welke ieder der belastingschuldigen verpligt is zijnen aanslag op het daartoe aan hem uit te reiken aanslagbillet te voldoen vóór of op den 15. Januarij 1858.

Gedaan en op de gewone plaatsen aangeplakt te Utrecht den 28. December 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd

W. M. J. VAN DIELEN, Weth.

[illegible]

H. G. ROMER.

UTRECHT 29 December.

Nadere berigten, omtrent het ontzet van Lucknow bevestigen ten volle wat dienaangaande is gemeld; de zegepraal der Britten is daar geheel onbetwistbaar geweest, en het verlies schijnt werkelijk niet zoo groot, als men had gevreesd. Ook bij Delhi zijn de Eng. wapenen overwinnend gebleven en het bedwingen van den opstand wint ook daar veld. Men zegt, dat sir *C. Campbell* zoozeer overtuigd is van den geheel verbeterden toestand in Indostan, dat hij zou hebben aangeboden, reeds nu 2,500 man van zijn leger weder naar China te zenden.

De zaak van het bezit van het eiland Perim blijft ter sprake; men heeft gezegd, dat van Rusland eene nota er over is uitgegaan, en dat Turkije had geprotesteerd tegen de in-bezit-name door Engeland. Dit is zeker, dat de Porte thans te Londen nadere inlichtingen heeft gevraagd aan de Engelsche regering, die juist bij de mogelijkheid, dat de landengte van Suez mogt doorgegraven worden, niet ligtelijk weder een eiland zal afgeven, dat de sleutel is voor de Roode zee, en waardoor Brittanje dus meester zou blijven van den weg naar Indië, 't geen het bovenal zal blijven verlangen.

In de Divan van Moldavië houdt de kwestie van de heerendiensten en van de verpligtingen van de boeren jegens de landeigenaren de aandacht der leden nog zeer bezig. Een groot deel van den adel wil het behoud harer regten op dit punt, terwijl het meer verlichte deel zulk een behoud strijdig acht met den geest dezer eeuw.

In ons vorig nommer hebben we reeds gewaagd van het opstaan van de Christenen in Zuid-Herzegowina, en van een gevecht, dat dien ten gevolge tusschen hen en de Turken heeft plaats gehad. Men meldt, dat ook ten gevolge der Vereenigingsplannen van de Vorstendommen, onder de Christenen in Noord-Turkije algemeen groote opgewondenheid bestaat. De zoo evengenoemde opstand zou ook daarvan het gevolg wezen. Het naar de wapenen grijpen der Christenen aldaar zou echter te meer te bejammeren zijn, daar de Porte eensdeels zijne strijdkrachten in den omtrek der oproerige streek zóó heeft vereenigd, dat eene onderdrukking van de muiterij onvermijdelijk is, en anderdeels met de beste bedoelingen jegens de Christenen blijft bezield, waardoor zij zelfs met de hooge Grieksche geestelijkheid steeds in moeijelijkheden gewikkeld is, daar deze uit eigenbelang het oude met zijne misbruiken boven verbeteringen verkiest.

In Spanje openbaart zich, na de geboorte van een mannelijken troonsopvolger, eene verandering in de toestand der partijen. De Karlistische partij, die zich als opgelost heeft in de partij der reaktie, wil geheel genoegen nemen, zegt men, met de tegenwoordige troonsopvolging, mits de jeugdige prins de kroon erlangt onder een regentschap, dat de reaktie zich sterk genoeg acht voor zich te verkrijgen. De konstitutionele partij zal tegen zulke plannen steeds vereenigd moeten blijven, en de Koningin mag ook wel weder hieruit opmaken, dat zij altijd bij de Parlementaire partij hare bescherming en steun moet vinden. — Het tegenwoordig Spaansche kabinet wil eenige wijzigingen brengen in de drukperswet, door vermindering van borgtogt, afschaffing van het regt van in beslagneming, maar toepassing van het beginsel, dat de regering het regt zal hebben de uitgave van een blad te verbieden, dat driemaal veroordeeld is, en tegen 't welk eene vierde vervolging is ingesteld.

— Z. M. heeft bij besluit goedgevonden te bepalen, dat een van Zr. Ms. adjudanten in gewone dienst den titel zal voeren van eersten adjudant, en in verband daarmede tot HDs. eersten adjudant benoemd Zr. Ms. adjudant in gewone dienst, den kolonel *J. M.* graaf *van Lynden.*

— Bij Zr. Ms. besluit zijn benoemd: tot griffier bij de arrond.-regtbank te Deventer mr. *A. F. C. Phaff*, subst.-griff. bij de arr.-rb. te Gorinchen; en tot griff. bij de arr.-rb. te Haarlem, mr. *D. J. Scherer*, griff. bij de arr.-rb. te Almelo.

— Bij Z. M. besluit zijn als inspekteur der jagt en visscherij, onder dankbetuiging voor de bewezen diensten, eervol ontslagen: In Noord-Brabant [illegible] *H. Sassen*; in Gelderland mr. *E. A. Jordens*; in Zuid-Holland *F. A. Verster*; in Noord-Holland mr. *P. C. Visser*; in Zeeland jhr. *H. J. J. Bowier*; in Utrecht mr. *A. G. J.* baron *Taets van Amerongen*; in Friesland jhr. mr. *E. H. M. von Daehne van Varick*; in Overijssel mr. *J. L. van Reede*; in Groningen jhr. mr. *W. C. A. Alberda van Ekenstein*; en in Limburg *G. Janssens.*

Z. M. heeft mr. *P. J. G. van Diggelen*, tijdelijk belast met de waarneming der funktiën van auditeur-militair in het prov. kommandement van Zeeland, definitief benoemd tot auditeur-militair aldaar.

Z. M. heeft benoemd tot prok. bij de arr.-regtb. te Leijden, mr. *C. A. Boonacker*, adv. en plaatsverv. kantonregter aldaar.

— Z. M. heeft aan den gepens. kapt., met rang van majoor, *J. L. van Bronkhorst*, den rang toegekend van luit.-kol. en den 1. luit. *E. J. B. Bol*, van het 2. reg. inf., voor den tijd van vijf jaren gedetacheerd bij het wapen der inf. in Oost-Indië.

— Bij kon. besl. is benoemd tot sekretaris van de Algemeene Rekenkamer, de heer *J. G. Spanjaard*, thans kommies, chef de bureau ter provinciale griffie van Noord-Holland.

— Men schrijft uit 's Hage 25 Dec. aan de *Amst. C.*:

„Het is bekend dat de verdienstelijke hoofdingenieur *Greve* onlangs alhier is overleden. Hoewel welligt voorbarig, zoo wordt in sommige kringen de hoofdingenieur *Beijerink* uit Zeeland als zijn opvolger genoemd; iets zekers schijnt er echter nog niet beslist te zijn, daar de ingenieur *Augier* tijdelijk als hoofdingenieur dienst doet. Het is in het belang van den ingenieur van den waterstaat te hopen, dat eindelijk een einde worde gemaakt aan den zonderlingen toestand van dat korps; immers sedert Januarij fungeert op de begrooting een hoofdinspekteur die nog niet is benoemd; de inspekteur *Ferrand* doet dienst voor twee inspekteurs, daar zijn ambtgenoot *van der Kun* aan het ministerie werkzaam is; de ingenieur *van der Lee* is ruim een jaar waarnemend hoofdingenieur, terwijl men zegt dat de hoofdingenieur *Conrad* en de ingenieurs *van Diggelen* en *van Reede van Oudshoorn*, tot nu toe met verlof, verzocht zouden hebben om weder in dienst te komen. Ik behoef dus niet te herhalen, dat het te hopen is, in het belang van het korps, dat aan dat alles een eind wordt gemaakt."

— De *Midd. Ct.* meldt, dat de heer *C. W. E. Vaillant* de hem opgedragen betrekking van distrikts-school-opziener te Middelburg *niet* zal aanvaarden.

— De vraag, of de volgende woorden, tot iemand op eene openbare plaats (de gelagkamer eener herberg) gerigt, in het bijzijn van meerdere personen en op eene beleedigende wijze: „gij hebt mij een ketting van den hals gerukt, die nog bij u gebleven is," — daarstellen *laster*, als bevattende de aantijging van *diefstal*, is door de regtbank te Utrecht *toestemmend*, doch door het Hof in Utrecht in hooger beroep *ontkennend* beantwoord. Van daar in die instantie ontslag van regtsvervolging, op grond, dat de door den beklaagde aan den klager gedane telastlegging betrekking had op eene daad, die, bewezen zijnde, noch aan lijf- of boetstraffelijke vervolging, noch aan den haat en de verachting der medeburgers zou kunnen blootstellen. Op de ingestelde voorziening in kass. door den prok.-gen. bij gemeld hof, gisteren bij den Hoogen Raad behandeld, heeft de adv.-gen. *Rooker* verklaard in te stemmen met het bij de ingestelde memorie voorgestelde middel van kassatie: verkeerde toepassing van art. 210 van het wetboek van strafvordering en schending van artt. 367. en 372 van dat strafregt, omdat de bewezen feiten, voor zoover ze in het ontslag van regtsvervolging waren begrepen, werkelijk zouden daarstellen het wanbedrijf van laster. Van het beginsel uitgaande, dat aan den raad de appréciatie der woorden evenzeer toekomt, was hij van oordeel, dat, zoo ze al geene imputatie van diefstal bevatten, daarin toch wel de telastlegging van een ander bepaald feit, namelijk *geweldpleging* lag opgesloten. Hij konkludeerde mitsdien tot kassatie van het arrest, voor zooveel het uitgesproken ontslag van regtsvervolging betreft, en, met tenietdoening van het door den gereq. ingestelde hooger beroep, tot bevestiging van het in eersten aanleg uitgesproken vonnis. De uitspraak is bepaald op 13 Januarij 1858.

— Uit Nijmegen wordt aan de *Arnh. Ct.* geschreven: Op de adressen, zoowel door den raad aan Z. M. den koning als door verscheidene ingezetenen dezer stad aan Z. Exc. den minister van Oorlog ingediend, waarin, na hetgeen te Mainz was voorgevallen, op het gevaar dat onze stad wegens de hoeveelheid buskruid, in de magazijnen binnen de vesting aanwezig, ten allen tijde bedreigde, gewezen en nogmaals dringend verzocht werd, deze hoeveelheid naar het fort-Sterreschans te doen overbrengen, is dezer dage door den minister van Oorlog geantwoord, dat door hem wegens zijne aanstaande aftreding geene beschikking op die adressen zal worden genomen, doch dat zij door hem worden aangehouden, om dezelven aan zijnen eventuelen opvolger voor te dragen en daarop diens belangstellende aandacht te vestigen.

In den kademuur zijn weder nieuwe scheuren ontstaan, en schijnt de voortdurende lage waterstand de verzakking te bevorderen.

— Eenige weken geleden heeft de heer *Santhagens* eene rede in *Felix Meritis*, te Amsterdam, gehouden over de stoompaketvaart naar Java. Thans eerst bevat de *Amst. Ct.* den hoofdinhoud van het daarop gevolgde gemeenzame onderhoud. Daarbij is door genoemden spreker o. a. betoogd, dat de vaart om de kaap de Goede Hoop alleen door monster-stoomschepen als de Leviathan, die echter voor onze havens niet bruikbaar is, in versnelde dienst kan gedaan worden, die thans nog 65 dagen moet duren, terwijl de mail in 42 dagen de brieven uit Java overbrengt. Eene paket-vaart naar Java acht hij dus ook ondoelmatig, en zou alleen in eene goederenvaart overgaan, waardoor onze handelsvloot dan zeker veel zou te lijden hebben. Beter achtte hij eene geregelde dienst van Java op Ceylon, waardoor de gemeenschap over de landengte van Suez werd verbeterd, en men bij eventuele doorgraving dier engte, voorbereid zou bevonden worden.

— De Kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch heeft zich bij adres tot de Eerste Kamer der Staten-Generaal gewend, ter ondersteuning van de aanvraag der HH. *Houtum, Kol* en *Sloet* om koncessie tot den aanleg en de exploitatie van een noorder- en zuider-spoorweg in Nederland.

— Naar wij vernemen, zou het plan bestaan, de smalle zijde van het Rokin te Amsterdam te verbreeden.

— Men zal zich herinneren, dat de Haarlemsche gemeenteraad voorleden jaar heeft besloten eene nieuwe verkiezing van een lid voor genoemden raad uit te schrijven, in plaats van het verkozen lid jhr. *M. Salvador*, die voor den tijd van 5 jaren zijne burgerschapsregten verloren heeft. Gedeputeerde Staten hebben dat besluit vernietigd, als ontijdig en in strijd met art. 31 der gemeentewet. Thans zijn bij koninklijk besluit beide besluiten nietig verklaard: dat van den raad, omdat de geloofsbrieven van het benoemde lid nog niet waren ingekomen, en dat van Gedep. Staten, omdat dezen zich onbevoegd hadden behooren te verklaren, en zich een magt hebben toegekend, die alleen bij den Koning behoort.

— Den 24 dezer is in de avondzitting van den gemeenteraad te 's Hertogenbosch door de centrale kommissie van rapporteurs verslag uitgebragt op de door burgemeester en wethouders ingezonden ontwerp-begrooting over 1858 en te dier gelegenheid het voorstel gedaan, om aan de hooge regering schadeloosstelling te verzoeken voor het onderhoud der kazernen door het garnizoen in gebruik, op grond, dat de kazernen in 1744 door de stad voor 1800 man zijn gebouwd en met de fournitures ruim *f* 200,000 aan de gemeenten kostten; dat de stad die bouwing heeft bewerkstelligd onder voorwaarde, door de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden aangenomen, om voor ieder soldaat, die daarvan gebruik maakte, 1/2 stuiver per week voor de fournitures aan de stad te voldoen; dat die betaling steeds geschiedde, tot dat naar aanleiding van Zr. Ms. besluit van 21 Junij 1825, no. 1, het nieuwe nachtleger werd ingevoerd, waardoor alle voordeelen voor de stad vervielen en het onderhoud der kazernen met het meubilair voor rekening der stad bleven; dat overigens het garnizoen aan de stad zoo veel voordeel niet oplevert, als door dat onderhoud nadeel aan de stads kas gedaan wordt. De kommissie konkludeerde al verder, om, indien het goevernement daartoe niet genegen was, de kazernen en ongebruikt blijvende kavallerie-stallen (die sedert 1830 aan herbouw reeds *f* 51,000 hebben gekost en thans ongebruikt staan) tegen vergoeding aan het rijk over te geven of die anders te doen verkoopen. *N. R. C.*

— Het voorstel van de heeren *Slot c. s.* te Meppel, om jaarlijks voor de som van *f* 2500 die plaats met gaz te verlichten, is in den avond van 23 dezer in de vergadering van den gemeenteraad behandeld, in welke evenwel is besloten, dat voorstel andermaal in handen eener kommissie te stellen, als zijnde men van oordeel, dat 90 pitten voor deze plaats niet voldoende zouden zijn.

— Uit Heusden schrijft men ons dd. 28 Dec.: Ingevolge koninklijk besluit is de Evangelisch Luthersche gemeente alhier gisteren in het bezit gekomen van een eigen predikant; de heer *Eilers*, vroeger proponent alhier ter stede, is gister als leeraar bevestigd geworden door den heer *Terlaag* van 's Bosch. Des namiddags hield de nieuw bevestigde zijne intrede in de gemeente.

— Uit het vroeger opgegeven drietal is eergister avond tot predikant der Herv. gemeente te Hoorn beroepen, de heer *B. L. Verwey*, pred. te IJsselstein.

— In navolging van vele gemeenten, is ook te Coevorden het algemeen nieuwjaarwenschen langs de huizen afgeschaft, terwijl de behoeftigen daarvoor op een andere, meer doelmatige wijze zullen worden vergoed.

— De persoon van *J. G. A. Adelerhof*, door het prov. geregtshof in Zuid-Holland tot de straffe des doods veroordeeld, wegens moedwillige brandstichting in een gebouw, waardoor te voorzien was, dat menschenlevens in gevaar konden worden gebragt, heeft van Z. M. gratie erlangd, en is die straf veranderd in een 10jarig confinement.

— Te Veendam heeft de mist een paar ongelukken te weeg gebragt, door dien mis werd gestapt op de draaiplanken, die er over het water liggen. Goede verlichting ware in zulke plaatsen vooral noodig.

— Uit Winschoten wordt gemeld, dat, ten gevolge van het binnenlaten van zeewater door de Staten-zijl, het water in het kanaal en in de naburige wateren brak en alzoo geheel onbruikbaar is zoowel om te drinken, als om te wasschen. Dat binnenlaten van zeewater heeft tevens ten gevolge gehad, dat op sommige plaatsen in den omtrek der genoemde stad zoutwatervisschen gevangen zijn. Zoo is in de [illegible]keler A, nabij Winschoten, bij herhaling bot gevangen; in de Westerwoldschut, bij Wedderzeen een kabeljaauw van 7 ned. p., en bij den [illegible]cheldooster-watermolen ving men garnalen.

— Gelijk dit meer het geval is, heeft de verkiezing van een maire te Nieuw-York tot eene echt Amerikaansche weddenschap aanleiding gegeven. De man, die voor den gevallen kandidaat had gewed, heeft in een blaauw hembd op een daartoe opgerigt toestel een vaam hout moeten zagen. Hij is ten een ure begonnen; eene ontzaggelijke menigte was bijeen gestroomd, om het tooneel aan te zien; alle vensters waren weldra gevuld met dames. De zager, de heer *Gilbert*, was weldra vermoeid, maar hij heeft toch zijn arbeid ten 4 ure goed volbragt. De dames wierpen hem bloemruikers, zakdoeken toe; anderen zonden hem wijn en gebraad, 't geen hem beter te staan kwam. Er is eene potografie van genomen!

Katwijk aan Zee, 26 Dec. Uit het op de kust van Noordwijk gestrande schip Amicitia, kapt. *D. Grim*, van Batavia naar Amsterdam, zijn in het geheel geborgen 460 kisten en eenige balen thee, 50 balen koffij, 3 kisten kochenille, 98 kranjangs gom-elastiek en 218 kisten Japansche boomwas, alles min of meer beschadigd, benevens een gedeelte van den inventaris, zeilen, touwwerk en wapenen.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 28 *Dec.* 0.18 El; + AP. 7.13. Gew. 8 d.
Keulen, 27 „ 2 v. 11 d. (3 v. 3 d. Rijnl.)
Gew. 9 duim. Rijnl.

De Rijnhoogte te Keulen den 28. Dec. 2 voet 10 duim of 3 voet $5^1/_2$ duim Rijnlands.

234. Staats-Loterij.

Vierde klasse. 1e Lijst.

No. 18709 *f* 5000. No. 1625, 7648, 8689, 10944 en 17009 ieder *f* 1000.

Mijnheer de Redakteur!

Uit het nummer Uwer Courant van den 24. verneemt men, dat eenige oud-militairen tot de St. Helena-medaille geregtigd, zich aan Z. M. den Koning gewend hebben met de betuiging gaarne van dat anti-Nederlandsche onderscheidingsteeken af te zien, doch tevens Z. M. verzoekende, een aandenken in te stellen voor hen, die in 1815 tot verdediging van het vaderland tegen den teruggekeerden dwingeland, onder koning *Willem II*, toen Prins van Oranje roemrijker gedachtenis, in de velden van Quatrebras en Waterloo gestreden hebben. Dat vaderlandsche denkbeeld zoude, indien het kon vervuld worden, ongetwijfeld de algemeene goedkeuring wegdragen, en strekt inmiddels ten bewijze, dat de verwerping der Helena-medaille weerklank heeft gevonden, zelfs bij hen die als oud-soldaten er aanspraak op maken kunnen.

Wat de juiste bedoeling der aanvraag aangaat, heerscht er echter in het bovenaangehaalde rekwest nog eenige duisterheid, die het, ingeval van mogelijke vervulling, ter voorkoming van teleurstelling of ongenoegen, wenschelijk is, dat vooraf opgehelderd worde. Wat verzoeken de rekwestranten? Bedoelen zij eene herinnerings-medaille aan den volksgeest en de wapening van 1815, in den aard van het metalen kruis, dat toegekend is geworden aan *allen*, die gedurende 1830—1831 werkelijken dienst hebben gepresteerd? Of bedoelen zij eene medaille alleen voor hen, die bij Waterloo en Quatrebras gevochten hebben alleen voor dat bijzonder wapenfeit in den geest van de medaille voor de verdediging der citadel van Antwerpen?

Ongetwijfeld, zal in de oogen van hen, die in de roemvolle dagen van 1815 in het vuur zijn geweest, eene medaille hoogere waarde erlangen, indien zij als Waterloo-medaille alleen aan de deelnemers aan dat roemvol feit wierd uitgedeeld; maar zouden zoo doende de aanspraken van anderen niet gekrenkt worden, die in 1815 even volijverig uitgerukt, even bereid zijn geweest hun leven tot verdediging van het bedreigde vaderland te wagen en die, alleen door omstandigheden buiten hunnen wil, bij een gedetacheerd korps, zoo als dat van Prins *Frederik*, ingedeeld zijn geweest, of die later alleen bij de belegering der Fransche vestingen gediend hebben?

Het bijwonen van een wapenfeit hangt van toevallige omstandigheden af. Zoo meende men in 1831, dat de 1. divisie eene hoofdrol zoude spelen in de gebeurtenissen van den Tiendaagschen veldtogt, terwijl daarentegen juist aan de op den vleugel geplaatste 3. divisie de eer te beurt viel, onder persoonlijke leiding van den toenmaligen prins van Oranje, het meest werkdadige aandeel aan den veldtogt te nemen; zoude daarom de aanspraak van de 1. divisie op het metalen kruis minder gegrond zijn geweest dan die van het 3de?

Hetzelfde heeft in 1815 plaats gehad, waar ongelijk aandeel aan den roem is geweest, maar gelijkheid van opoffering, van vaderlandsliefde heeft plaats gehad, om, even als in 1831, alles tot verdediging van het land op te zetten, en het is op dit feit, dat, ingeval van instelling eener medaille, zal behooren gelet te worden, indien men niet ontevredenheid en wrevel bij vele oud-soldaten, die wel in 1815 gediend, maar niet juist te Waterloo gestreden hebben, wil opwekken.

Wat het al dan niet toestaan der vraag zelve betreft, zoo zal ik, hoezeer mij niet aanmatigende het antwoord vooruit te loopen, dat welligt door onzen geëerbiedigden koning op het rekwest zal gegeven worden, echter de vrijheid nemen aan de geachte rekwestranten te doen opmerken, dat de zaak, indien zij als bepaalde Waterloo-medaille gevolg zal hebben, mij voorkomt aan eene gewigtige bedenking onderhevig te zijn, en die, al wordt zij hun niet met zoo vele woorden door de regering te gemoet gevoerd, mij evenwel te onafscheidbaar met het onderwerp schijnt verbonden te zijn, om niet, zelfs bij geheel stilzwijgen er van, door de rekwestranten gevoeld te zullen worden. Men moet namelijk in het oog houden, dat *Quatrebras*, *Waterloo* vooral, namen zijn, die welluidend, roemvol klinken in de ooren van een Nederlander, maar in die van eenen Franschman weêrgalmen als klanken van vervloeking, als namen, die hen voortdurend aan onvoldane wraak herinneren.

Er is ten dien opzigte geen naam in de oudere en nieuwere geschiedenis te vinden, die bij hen de uitwerking heeft van *Waterloo!* Ware onmiddelijk na 1815, óf gedurende de regering van den oudsten tak der Bourbons, eene soort van Waterloo-medaille ingesteld geworden, de zaak kon beschouwd zijn als in harmonie met den toestand van Europa, voortgesproten uit de traktaten van Parijs; maar om nu na verloop van 43 jaren en als tegenhanger der St. Helena-medaille, eene Waterloo-medaille in te stellen, zou dit niet het onvermijdelijk gevolg hebben, den erger van het Fransche goevernement, men zoude bijna zeggen billijker, — althans natuurlijkerwijze gaande te maken? Zou die zaak niet tot uitwisseling van onaangename nota's, zwarigheid in het admitteren der medaille in Frankrijk, en wat dies meer zij, kunnen aanleiding geven? Doch al stonden wij in ons doen en laten met Frankrijk op eene lijn, wat zoude er thans in den geest van het verzoek der adressanten kunnen gedaan worden, na de ongelukkige inmenging van den minister van buitenlandsche zaken in de St. Helena-medaille, ons op zulk een ongunstig terrein geplaatst heeft; nu die minister, in plaats van de erkenning dier medaille, wegens het daarbij opgenomen tijdperk van 1815 te weigeren, zich tot gedienstige wegwijzer heeft opgeworpen voor diegenen, die de St. Helena-medaille wenschen te erlangen? Hoe zal men thans met de eene hand eene medaille kunnen instellen tot viering van de roemvolle verdediging van 1815, terwijl men met de andere vergunning verleent tot het aannemen der St. Helena-medaille, die aan Nederlanders wegens het bestrijden van het vaderland, in de vijandelijke gelederen in dat zelfde jaar 1815, kan uitgereikt zijn?

Mogt het dus gebeuren, dat om bovenaangehaalde redenen bezwaarlijk aan het verzoek der rekwestranten gevolg zal kunnen gegeven worden, hunne weigering der St. Helena-medaille verkrijgt er niet te min nog te meer waarde door, en is het te wenschen, dat de namen dier regtgeaarde Nederlanders bekend mogten gemaakt worden, op dat anderen aangespoord worden dat voorbeeld te volgen en zoodoende, dat herinnerings-teeken aan de onderdrukking van Nederland, niet op de borst van hare zonen prijken moge.

'S Gravenhage, den 21 Dec. 1857.

Jhr. MOCK,
Lid der Prov. Staten van Zuid-Holland.

S P A N J E.

MADRID, 23 December.

Het nieuwe ontwerp eener drukperswet berust op de volgende hoofdgrondslagen. De regering doet afstand van alle regt, om de dagbladen in beslag te nemen, en alleen na drie malen te zijn veroordeeld kan een blad geschorst worden, zoo het althans een vierde maal aanleiding tot vervolging geeft. De op te leggen straffen zullen bestaan in geldboeten. De borgstelling wordt van 15000 duros — gelijk in het ontwerp van den heer *Nocedal* — op 6000 gebragt. Elk die eene jaarlijksche kontributie van 1000 realen betaalt zal verantwoordelijk uitgever kunnen zijn.

Uit Londen verneemt men, dat de Karlistiesche generaals *Cabrera* en *Elio* zich de jongste amnestie niet ten nutte zullen maken, iets, dat zeker niet in het nadeel van Spanje zal zijn.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN, 45 December.

Lord *Redcliffe* zal tot den 29. Dec. alhier vertoeven. Morgen zal de lord gehoor bij den Keizer hebben en bij prins *v. Metternich* het middagmaal houden. Men zegt hier, dat lord *Redcliffe* niet dezelfde gevoelens deelt met lord *Palmerston* over de Russiesche havens in de zwarte zee en het eiland Perim. Men denkt daarom, dat die zaak, bij de terugkomst van lord *Redcliffe* te Londen, in het parlement nogmaals zal besproken worden.

De Turksche regering heeft 3 ingenieurs naar Sulina gezonden, om aldaar eene nieuwe stad aan te leggen, waarmede in het voorjaar een begin zal worden gemaakt. Sulina zal, even als onder *Selim III* in 1778, worden herbouwd en versterkt.

Van lieverlede gaat men alle hoofdsteden van Europa uitbreiden; ook Weenen moest dus zijne be-

hebben; maar de genie stond ook hier in den weg en maakte bezwaren, vergetende, dat Weenen geene vesting meer is en 't niet meer kan zijn. De keizer heeft thans het besluit geteekend, waarbij de afbraak der bastions wordt vastgesteld, en de uitlegging der stad [illegible].

Het besluit der Porte in betrekking tot de sluiting der Divans van Wallachije en Moldavië strekt niet tot verdaging, maar bepaald tot ontbinding dier vergaderingen; het besluit is in handen van den Turkschen kommissaris *Safet-Effendi.*

De bloedige tooneelen die de jongste berigten uit de Herzegowina deden voorzien, tusschen de Turksche troepen en de rajahs, die naar de wapenen grepen, hebben werkelijk plaats gehad. Den 23. hebben de Turken namelijk een korps van 4000 à 5000 Christenen, die zich te Orohovaz, nabij Trebigne vereenigd hadden, aangetast. Het gevecht was even langdurig als hevig, maar bij het vertrek van de post uit Dalmatië was de uitslag nog onbekend.

Een der grootste bierbrouwerijen in den ganschen Oostenrijkschen Keizerstaat, die van den heer *Bosch*, aan het Jedlermeer nabij Weenen, is eene prooi der vlammen geworden; de daardoor veroorzaakte schade wordt op 350,000 fl. begroot.

BERLIJN, 27 December.

Men weet, dat de afgevaardigden der Duitsch-Deensche hertogdommen bij den Deenschen rijksraad, in hunne oppositie tegen de regering, sukcessivelijk hun ontslag als zoodanig hebben gegeven. Ten gevolge daarvan zullen de kiezers weldra opgeroepen worden, om in de daardoor ontstane vakatures te voorzien, doch nu doet zich het verschijnsel voor, althans volgens sommige berigten, dat geen enkel aanzienlijk man in Holstein gevonden wordt, die het mandaat van afgevaardigde wil aannemen; zoodat het zeer goed zou kunnen gebeuren, dat het hertogdom in den rijksraad onvertegenwoordigd bleef, bijaldien namelijk de Deensche officieren, die in Holstein garnizoen houden en volgens de konstitutie ook verkiesbaar zijn, niet gekozen mogten worden, iets hetgeen bij een nagenoeg algemeene onthouding van stemmen kan gebeuren en dat nog een zonderlinger resultaat zou daarstellen.

Wat nu Lauenburg betreft, aldaar hebben de meeste leden van den landdag eene bijeenkomst gehouden, om te beraadslagen over de gedragslijn die zij in deze aangelegenheid behooren in acht te nemen, en ook daar is met eenparige stemmen het besluit genomen, om zich bij de verkiezing van nieuwe leden voor den rijksraad van de stemming te onthouden. — Men weet overigens, dat laatstgemeld ligchaam den 10. Januarij zal bijeenkomen.

Naar men verneemt, is de Wurtembergsche regering voornemens aan de evangelische kerk hetzelfde regt toe te kennen, dat in Pruissen door den opperkerkeraad wordt uitgeoefend, namelijk de zelfstandige beslissing in alle inwendige aangelegenheden (*jus in sacra*), zoodat de hoogste kerkelijke magt in dit opzigt onmiddellijk onder den koning, den oppersten bisschop, zoude staan.

Het Hannoversche regeringsblad wordt van af 1 Jan. vereenigd met de *Hann. Nachrichten*, om een groot dagblad te worden, dat, tweemaal per dag verschijnende, een officiëel en een niet officiëel deel zal bevatten. De uitgever blijft het Senaatslid *Culemann.*

ENGELAND.

LONDEN, 26 December.

De staat der bank is zoodanig, dat men alle gevaar als geweken kan beschouwen. De krisis is dus uit dit oogpunt voorbij, doch niet zonder ernstige gevolgen te hebben achtergelaten, hetgeen men gereedelijk zal toestemmen, als men verneemt, dat, volgens de *Times* de verliezen in de drie laatste maanden door den finantiëlen toestand veroorzaakt, 500 millioen gld. bedragen, ongerekend, nog het passief der kleinere faillieten, enz., dat op een gelijk bedrag geschat kan worden. Daarenboven blijft de in- en uitvoer verre beneden dien van het vorige jaar en zelfs van 1855. Wel beweert men, dat in 1856 de uitvoer bovenmate was opgevoerd door gewaagde spekulatiën, doch dit toegegeven zijnde is het slechts een bewijs te meer, dat de krisis alleen zulke ongelukkige gevolgen gehad heeft door de dwaselijk overdreven, door het buitensporig krediet vergemakkelijkte operatiën van een tal van gewetenlooze spekulanten. Hoezeer men nu de handelshuizen die bezweken, niet van medepligtigheid moge beschuldigen in de ontwikkeling van een zoo verkeerd stelsel, is het toch waar, dat zij zich te gereedelijk hebben laten meêslepen, om het cijfer hunner operatiën te verhoogen, en daarvan zijn de gevolgen helaas te laat ingezien.

De politie heeft dezer dage twee mulatten-meisjes-dochters van eene Iersche vrouw en een neger gevat, die, niet zeer op werken gesteld zijnde, haar levensonderhoud vonden door het medelijden van het publiek op te wekken, met behulp van eene zeer gedetailleerde en romaneske, doch verdichte lijdensgeschiedenis harer nooit verduurde slavernij in Kentucky.

Bij het departement van buitenlandsche zaken is van lord *Lyons* op Malta de officiële mededeeling ontvangen, dat de **Veclis** de mail van Calcutta van 24 Nov. heeft aangebragt, en dat in de daarmede ontvangen berigten het ontzet van Lucknow bevestigd wordt, doch dat zij niets meer inhouden.

Onze dagbladen deelen uitvoerige berigten mede over de gevechten, die van den 13 tot den 19 Nov. in Indië hebben plaats gehad en die des te belangrijker zijn, daar zij onze magt in die streken hebben hersteld. Den 13 Nov. werd het fort Jellabad bestormd en vernield. Den 15 Nov. gelukte het sir *Campbell*, na een hardnekkig gevecht van 2 uren Delkosah en Martiniere te bemagtigen. De vijand beproefde eenige uren later zijne positie te hernemen, doch werd met groot verlies teruggeslagen. Den 16 Nov. trok de opperbevelhebber het kanaal over en bemagtigde, na een hardnekkig gevecht, Secunderbagh. De zware kavallerie moest hier gedurende 3 uren op de Samuch een geweldig vuur volhouden, deze stelling werd bij de invallende duisternis stormenderhand genomen, echter niet dan na eene hardnekkige verdediging. In den vroegen morgen van den 17. Nov. werd de gemeenschap met de kazernen te Lucknow hersteld. Eene langdurige kanonade werd nu tegen den vijand onderhouden, en eerst ten 3 ure na den middag werd de militaire Casino bestormd en genomen. Vóór den nacht drongen onze troepen voorwaarts en bezetteden Moti-Mahal, waardoor Lucknow geheel was ontzet, en sir *James Outram* en sir *Henry Havelock* zich met sir *Colin Campbell* konden vereenigen; hunne ontmoeting was regt hartelijk. In deze gevechten werden 5 officieren gedood en 31 gekwetst. Onder deze laatsten is ook sir *Colin Campbell*, wiens wond echter van weinig beteekenis is.

Ook in den omtrek van Delhi, waren de operatiën met goed gevolg bekroond. Op 25 Nov. had de kolonne onder kommando van kolonel *Gerard* na een bloedig gevecht bij Curnaal, een korps der opstandelingen verslagen. Ditzelfde was ook geschied ten aanzien van een ander korps te Mundisore, waar de kolonne van den brigadier *Stewart* 1500 man van hen gedood en hun al het geschut ontnomen had.

Uit Australië wordt gemeld dat de goud-produktie bepaald vermeerderd was, niettegenstaande verschillende zeer ongunstige omstandigheden.

LONDEN, 28 December.

Lord *Harrowby* heeft uit hoofde van ziekte voor de betrekking van geheim zegelbewaarder bedankt, en is door lord *Clanricarde* in dien post opgevolgd.

De *Times* beschouwt de handelskrisis in Engeland voor geëindigd.

De steamer **America** is heden te Liverpool van Nieuw-York aangekomen met berigten van den 16. dezer, benevens £ 200,000 in specie. De banken aldaar hebben hare betaling in specie hervat. De fondsenmarkt was gunstig gestemd. Katoen eer iets beter; Suiker vast; Meel flaauw.

Als bewijs, hoe in Engeland weldadigheid wordt bewezen, diene dat bij inteekening een fonds vereenigd is om aan de weduwe en ongehuwde dochter van *Douglas Jerrold* een jaargeld van *f* 1500, te verzekeren.

— 22 *Dec.* Gec. 93$^3/_4$; Sp. 1$^1/_4$ pCt. 25$^7/_8$, Russ. 5 pCt. 107; 4$^1/_2$ pCt. 97; Holl. 4 pCt. 97$^1/_2$; 2$^1/_2$ pCt. 64$^1/_2$; Peru 4$^1/_2$ pCt. 76; Sard. 5 pCt. 85; Mex. 20.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 December.

De *Moniteur* bevat het keizerlijk besluit, waarbij de Senaat den 18. Jan. wordt bijeen geroepen, en het bureau van die vergadering te zamengesteld. De maarschalk *Pélissier* is tot vice president benoemd.

Bij een ander besluit worden tot senateurs benoemd de heeren *Leroy-Saint-Arnaud*, de admiraal *Grivel* en *Hubert Delisle.* De heer *Bataille* is tot Staatsraad benoemd.

Er wordt omtrent de Oostersche zaken nog steeds veel geschreven en gesproken. Men beweert thans, dat de zaak van de vereeniging der beide Vorstendommen zou zijn opgegeven, waartegen Engeland de doorgraving van de Suez landengte zou bevorderen. Wat het eerste aangaat, men kan gerust aannemen, dat men nog niet zoover met de regeling dezer zaak is gevorderd, en wat het tweede punt betreft, zoolang het regt van bezit van het eiland Perim nog niet tusschen Engeland en de Porte is geregeld, zal ook de beslechting van het vraagstuk der doorgraving nog groote bezwaren aanbieden. — Doch de kwestie der vrije vaart op den Donau heeft nog tot verwikkelingen aanleiding gegeven; het geldt in deze echter niet de vaart op den Donau langs Turksch gebied, maar die op Oostenrijkschen, Beijerschen en Wurtembergschen grond, waaromtrent de drie genoemde staten bepalingen onderling hebben vastgesteld, die de Westmagten beweren, dat ook onderworpen moeten worden aan de goedkeuring van het kongres van Parijs. — Nog is er eene moeijelijkheid aanhangig tusschen Rusland en Frankrijk, ter zake dat de Russ. overheid niet alleen Kamiesch heeft laten afbreken, maar de vreemde kooplieden, die er zich gevestigd hadden, heeft verjaagd, zonder voor die echt Russ. handelwijze aan de verjaagden eenige vergoeding te verleenen.

De ruil van een gedeelte van onze Ind. bezitting van Chandernagor tegen andere streken, grenzende aan Pondischery is geheel opgegeven. De toestand van Indië zal welhaast op den ouden voet hersteld zijn, en er bestaat dus geene behoefte meer, om andere schikkingen te maken.

De toestand van Mej. *Rachel* blijft steeds zeer bagchelijk; zij heeft eenigen tijd zich onder behandeling gesteld van een soort van volksgeneesheer, die eene inrigting voor zieken had gemaakt; hij behandelde zijne patienten in een geheel open gebouw, en had een 16tal dames die zijne geneeswijze volgden. De waarheid gebiedt te erkennen, dat Mej. *Rachel* zich bij de behandeling dadelijk goed bevond. De regter heeft echter de inrigting van den onbevoegden geneesheer gesloten en hem vervolgd. Mej. *Rachel* verlaat thans het bed niet meer.

Dezer dage is op wetenschappelijk gebied een aardig feit voorgevallen. Aan de keizerlijke akademie werd eene memorie ontvangen, omtrent enkele belangrijke meetkundige voorstellen. Het stuk is in handen gesteld van den heer *Bertrand*, een onzer voorname geleerden. Het blijkt nu, dat de schrijver der memorie zekere *Rigaut* is, een schoenmaker in de provincie, die zelfs niet geleerd heeft zonder fouten te schrijven.

Een vreeselijke brand heeft te Bordeaux een gebouw in de asch gelegd; een man, vrouw en twee dochters zijn wel is waar uit het huis gered, maar waren reeds zoo verbrand, dat zij aan de bekomen brandwonden zijn overleden. Andere bewoners zijn gered, doordien de man zijne kinderen, in dekens en matrassen gebonden, op straat heeft geworpen, en zelf met zijne vrouw dezen is nagesprongen; de vrouw had een been gebroken door den val.

De Parijsche bakkers geven weder 333,400 pond brood aan de armen, in plaats van de nieuwjaarsbrooden aan hunne kalanten.

Het gebruik van alikruiken is zoo toegenomen, dat de konsumtie van oesters daaronder lijdt. Er worden iederen dag 2000 manden oesters minder gebruikt, en daarentegen kan men berekenen, dat er voor meer dan een millioen franks aan de voor de nietliefhebbers afzigtelijke slakken te Parijs verteerd wordt. De beste soort komt uit Champagne, Bourgogne en Poitou.

Niettegenstaande den geldnood heeft de maire van Bordeaux aan den gemeenteraad aldaar magtiging gevraagd tot het doen van een voorstel, strekkende tot het sluiten van eene leening van vijf millioen, om de stad met musea, bibliotheken, fonteinen, scholen, nieuwe straten, enz. te verfraaijen. De gemeenteraad heeft eene kommissie benoemd om deze zaak te onderzoeken.

PARIJS, 28 December.

Gisteren heeft de keizer den heer *v. Scheel*, gewezen Deensch minister, in gehoor ontvangen. Hij werd door den gezant van Denemarken den keizer voorgesteld. De keizer heeft het grootlint van de Keur-Hessiesche huisorde aangenomen.

Het proces tusschen de heeren *Milhaud* en *Rouy*, nopens het dagblad de *Presse*, is afgeloopen: er is beslist, dat de eerste de politieke leiding van dat dagblad en de heer *Rouy* de overige werkzaamheden zal hebben.

Op de Beurs verzekert men heden, dat de Bank van Frankrijk het diskonto nog niet zal verminderen.

— 28 *Dec.* Rente kont. 93,00; op tijd 3 pCt. 67,95; Fr.-Oost. Spoorw. 728; Sp. 1$^1/_4$ pCt. 25$^1/_2$; 3 pCt. 37$^3/_8$.

MARSEILLE, 26 December.

Uit Napels deelt men van den 22 dezer nadere berigten mede nopens de aardbeving. In Potenza, de hoofdstad van de Napelsche provincie Basilicata, met 9 kerken en 8000 inwoners, zijn alle huizen, de hoofdkerk, het paleis van justitie, enz. ingestort. Het getal dooden in die stad bedraagt meer dan 400; in Pola zijn 300 menschen omgekomen. Een twaalftal dorpen is in die provincie vernield.

Ingenieurs, hospitaalbeambten en troepen zijn uit Napels gezonden, om hulp aan te brengen.

Te Napels zijn den 19 en 20 Dec. nieuwe schokken gevoeld. Op Sicilië daarentegen heeft men niets van die aardbeving bespeurd.

MARSEILLE, 27 December.

De mail uit Indië is alhier aangekomen. De medegebragte tijdingen bevestigen die, welke reeds door de Engelsche bladen zijn medegedeeld. De *Bombay-Times* valt het Indiesch bestuur hevig aan, en beschuldigt het van zwakheid; hij zegt, dat de reorganisatie van Indië even zoovele moeijelijkheden zal opleveren als de bevrediging van dat land. Dat dagblad juicht het besluit toe van de militaire kommissie, om 24 jonge prinsen van de koninklijke familie te Delhi ter dood te veroordeelen. Deze zijn allen den 21 Nov. gehangen.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 December.

Onze kamer is voor eenige dagen uiteengegaan zonder in politieke diskussiën te zijn getreden. Alleen heeft de heer *Dumortier* zich den uitval veroorloofd, te zeggen, dat het vorig Parlement is uiteengedreven door het *oproer*. De minister heeft daarop geantwoord, en den onhandigen klerikaal er aan herinnerd, dat men door zulke onwaarheden alle waarde aan zijne woorden ontneemt. Intusschen blijft de heer *Dumortier* tuk op eene politieke diskussie, zegt men, en mag men die dan ook bij de heropening der zitting verwachten.

In Vlaanderen werden vele valsche goudstukken verspreid.

ADVERTENTIEN.

*** Armbestuurderen der Nederl. Israëlietische gemeente alhier, brengen ter kennisse hunner stadgenooten, dat, met voorkennis der Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouderen dezer stad, eene *buitengewone* algemeene collecte, ten behoeve hunner armen zal gehouden worden *op Donderdag den* **31.** *December e. k.*

De behoeften der aan hunne zorgen toevertrouwde armen zijn te algemeen bekend, dan dat het noodig zoude zijn, hieromtrent in bijzonderheden te treden; één enkel beroep op de bekende liefdadigheid van Utrechts ingezetenen mag dus voldoende geacht worden, ten einde op milde gaven, tot leniging van het lot van vele behoeftige natuurgenooten te mogen rekenen.

Onze beminde Ouders,

A. J. BROUWER

EN

E. VAN DE GRAAFF,

hadden het voorregt en den zegen Gods om op den Eersten Kerstdag te gedenken hun

VIJFTIGJARIG HUWELIJK.

Uit naam van hunne kinderen, klein- en achter kleinkinderen,

Utrecht, J. D. B. BROUWER,

26 December 1857. V. D. M. te Ede.

*** Utrecht den 24. December 1857. Heden overleed de Hoog Wel Geboren Vrouwe JEANNE WALRAVE DE BRACONIER, Douairière van den Wel Edel Geboren Heer J. L. DITHLOFF DE MOHR, in leven Ontvanger van den Waarborg te Rotterdam.

Eenige kennisgeving.

*** Aan de gevolgen eener hevige zenuwziekte overleed, op het alleronverwachtst, mijn hartelijk geliefde Echtgenoote, EVERARDA ELISABETHA MOOIJ, in den jeugdigen leeftijd van 25½ jaar. Slechts 4 maanden mogt ik met haar een allergenoegelijksten echt smaken.

Utrecht, 26 Dec. 1857. J. W. DE HEER.

Algemeene kennisgeving.

*** Ter vergadering van de Utrechtsche afdeeling der Maatschappij *»tot Nut van 't Algemeen"*, op Woensdag 30 Dec. 1857, zal de spreekbeurt worden vervuld door den Heer G. VAN SANDWIJK, van Purmerende, en eene *bijdrage* door den Heer J. TEN BRINK.

J. J. VAN LEEUWEN, *Secr.*

*** Blijkens acte op den 22. December 1857 voor den Notaris H. DUIJFJES te Utrecht gepasseerd, is tusschen Mejufvrouw CHRISTINA FREDERICA KOCH, Weduwe van den Heer BALTUS LAMIE, de Metselaars en Loodgieters affaire uitoefenende, en den Heer JAN LAMIE Mr. Metselaar, beide wonende te Utrecht, eene Vennootschap aangegaan, tot uitoefening der Metselaars en Loodgieters affaire, onder de firma van de Weduwe B. LAMIE EN COMPAGNIE, waarvan beide de teekening zullen hebben doch niet tot het opnemen van gelden of het aangaan van borgtogten;

De Vennootschap is aangegaan voor den tijd van vijftien achtereenvolgende jaren, ingaande 1[o] Januarij 1858.

*** Verkooping van Zware SCHIETWILGEN — EIKEN BOOMEN — ELZEN- EN ESSEN HAKHOUT aan den Lekdijk bij Amerongen.

Op Woensdag den 30 December 1857, s'middags om 12 ure, bij de Wed. VAN WIJK, in de *ROODE LEEUW* te Amerongen.

*** Men vraagt **in Huur,** tegen 1e Mei 1858, binnen Utrecht; voor een klein en deftig gezin: een in allen deele goed onderhouden, droog en net HUIS, met Tuin, niet groot (5 à 6 Kamers) bij voorkeur op een der Grachten.

Opgave onder lett. M. bij de Boekh. J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, O. Gr. over de Bezembrug.

*** Het op den 19 December l.l. geveilde HEERENHUIS staande te Utrecht, aan het Predikheerenkerkhof is alsnog uit de hand te koop, te bevragen bij den Notaris DUYFJES.

*** Wordt **te huur** gevraagd, om zoo spoedig mogelijk te aanvaarden, een HUIS of BOVENHUIS, bevattende *vier* of *vijf* Kamers, Keuken, Zolder en Meidenkamer. Hierop reflecterende, adressere zich met franco brieven, met opgave van prijs onder lett. Z. bij den Boekhandelaar J. H. SIDDRÉ, Oude Gracht te Utrecht.

*** Er wordt terstond hier ter stede of in de nabijheid, voor gehuwde lieden **in Huur gevraagd;** een GEMEUBELEERD (liefst BOVEN-) KWARTIER en toebehooren, niet te bovengaande den prijs van *f* 25.— 's maands. Adres *franco* aan A. G. *»poste restante"* alhier.

*** In een voornamen Kruidenierswinkel **verlangt** men als LEERLING, een Jongeling van fatsoenlijke Burger afkomst, niet beneden de 15 jaren. In persoon zich te vervoegen bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, O. Gracht over de Bezembrug.

*** Het Bestuur der Hollandsche Societeit van Levensverzekeringen, opgerigt in den jare 1807 te Amsterdam, adverteert, dat van 1[o] Januarij 1858, dagelijks ten Kantore van gemelde Societeit, in de Reguliersdwarsstraat bij het Koningsplein X. 301, zal gevaceerd worden ter betaling der gewone Jaarlijksche Uitdoeling, verschenen den 31. December 1857, over het door de Aandeelhouders bijeengebragte Fonds.

De Directeur,

P. LANGERHUIZEN.

MAATSCHAPPIJ VAN LEVENSVERZEKERING,

gevestigd te *Rotterdam* en te *'s Gravenhage*, goedgekeurd bij Kon. besl. van den 10. Julij 1840 (Staatsblad No. 43).

*** In deze, reeds 22 jaren bestaande Maatschappij, worden deelnemingen ter uitkeering na overlijden, aangenomen voor *f* 50 tot *f* 3000, bij de Heeren Agenten COCK en VAN DER TOU in de *Hamburgerstraat*, bij wie ook inlichtingen en reglementen ter inzage te bekomen zijn.

PROVIDENTIA

Frankforter Verzekering Maatschappij te Frankfort a/M. - Grondkapitaal *f* 20,000,000.

*** Deze Maatschappij neemt Verzekeringen aan tegen *Brandschade* op Hollandsche Conditiën, tegen vaste, laaggestelde Premiën, als ook *Levensverzekeringen van Rente of Kapitalen ook bij ziekte, ongeluk of sterfgeval.*

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den ondergeteekende, Agent voor de Provincie Utrecht.

Utrecht, Oct. 1857. C. OSTERMANN.

Tot plaatsing van Correspondenten buiten deze stad bestaat nog gelegenheid. Men adressere zich met *franco* brieven.

URBANUS PILLEN,

bereid volgens het aloude en echte Recept waarop men in het bijzonder attent maakt.

*** Zijn zeer nuttig in ongesteldheden der MAAG. Zij zijn uitmuntend tegen de GAL, SCHERPTE in het BLOED, en UITSLAG der HUID, zij zijn ZACHT LAXEREND en SLIJMAFDRIJVEND. Verzegelde doozen van 37½ Ct. en dubbele Doozen van 75 en 150 Ct., zijn in onderstaande Dépôts verkrijgbaar gesteld.

Amsterd., J. Alsteede Droogist Heilig Weg D. 321.	Nijmegen, Gebr. Swemmelaar.
Amersf., Gebr. Bruning.	Rotterd., A. van den Toorn, Apoth., Weste Wagenstr.
Arnhem, S. Holland.	Utrecht, W. J. Mulder, Pottestraat.
Brummen, S. J. van Rijn.	Vianen, M. A. Verkerk.
Culenburg, C. Rademaker.	Wageningen, A. Assman.
Deventer, J. Muller.	IJsselstein, H. Moolhuizen.
Gorinchem, J. A. Alers.	

*** POST UITERWEER & Comp. hebben uitgegeven:

Utrechtsche

STUDENTEN ALMANAK

voor **1858.**

36e Jr. ***f* 2.80.**

*** Door W. C. J. BOLLAAN, firma *van der Monde en C[o].*, hoek der Keijstraat, is uitgegeven, de

Provinciale en Stads-Almanak

VOOR

1858.

NB. Deze Almanak wordt aan HH. Boekhandelaars niet dan *à contant* afgeleverd.

*** **Men vraagt** een knap JONGELING niet beneden de 16 jaar, om aan de Scherm- Gymnastiek- en Zwemschool bezig te zijn. Adres de Zwemschool.

Depôt van goedkoope Muzijk

bij J. J. H. KEMMER, Mariestraat

De Muzijkale Correspondentie gaat steeds voort, voor *weinig geld* goede Muzijk te leveren; ruim 2500 nommers zijn reeds door haar uitgegeven, en omdat nog *eenige* Muzijk-Onderwijzers de overtuiging niet willen erkennen, dat deze goedkoope muzijk sedert lang zeer fraai gedrukt, noch dat het origineel juist terug gegeven wordt, zoo hebben zij de moeijelijke taak op zich genomen, nu, en voortaan, de vele fouten in de originele uitgaven MET DE MEESTE ZORG TE CORRIGEREN, dat zij worden overgedrukt, en bijgevolg hunne tegenstrevers beletten, fouten te kunnen aanwijzen. *ALZOO IS DE GOEDKOOPE MUZIJK OOK IN DAT OPZIGT BOVEN DE DURE PLAATDRUK AAN TE BEVELEN.*

Marktberigten.

Utrecht, 24 Dec. *Winter Tarwe* van *f* 8,00 tot *f* 10,5 *Winter Rogge* van *f* 6,00 tot *f* 6,75. *Zand Boekw.* van *f* 7,25 tot *f* 7,75. *Zware Haver* van *f* 4,75 tot *f* 5,00. *Ligte Haver* van *f* 4,25 tot *f* 4,75. *Paardenboonen* van *f* 7,25 tot *f* 7,50. *Peren* van *f* 2,50 tot *f* 3,00 het mud. *Appelen* van *f* 3,75 tot *f* 4,75 het mud. *Boter* (*gras*) van *f* 1,06 tot *f* 1,15. *Idem* (*wei*) van *f* 0,80 tot *f* 0,90. *Idem* (*hooi*) van *f* 0,90 tot *f* 1,00 het pond. *Hoendereijeren* van *f* 3,50 tot *f* 4,60 de 100 stuks. *Aardappelen* van *f* 1,90 tot *f* 2,50 het mud.

Ter markt waren aangebragt: 230 mudden Tarwe, 30 m. Rogge, 135 m. Boekweit, 19 m. Haver, 10 m. Paardenboonen, 140 m. Aardappelen, 700 ponden Boter.

Door den vervroegden marktdag was de aanvoer zeer klein, aan de Graanmarkt is het aangevoerde zonder merkbare prijsverandering verkocht.

Amsterdam, 28 Dec. Tarwe tot vorige prijzen verkocht. 129, 130, 131 ℔ Jar. bonte Pools. *f* 310, *f* 315, *f* [illegible]; 131 ℔ nieuwe dito *f* 315; 128 ℔ bonte dito *f* 305; [illegible] ℔ mindere dito *f* 300. Rogge algemeen vaster gestemd. 122 ℔ Jar. Belg. *f* 180; 122 ℔ Pruiss. *f* 165; 119 [illegible] Petersb. *f* 153, *f* 155 cont.; 127 ℔ nieuwe Pruiss. *f* [illegible] Garst iets lager; 101 ℔ Vries. winter *f* 162. Boekweit stil; 118 ℔ Inl. Veen *f* 210.

Rotterdam 28 Dec. Granen. enz. Door de afgeloopen Feestdagen was ter markt van heden de binnenlandsche aanvoer zeer onbeduidend en werd door de weinige [illegible] gekomen koopers tot vorige prijzen genomen. Verder werd bij uitsluiting gedaan 164 ℔ N. Hoogl. Kleefsche Tarwe a *f* 300.

Schiedam, 23 Dec. Granen. Verkocht. Gerst: 130 ℔ Coursche *f* 180 cont.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 12,25. Jenever id. *f* 17,75. Amsterd. proef *f* 19,00, zonder de belasting. Spoeling *f* 2,20 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*)

Dec.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vocht. heid	Gev. regen	Aanmerkingen
			N. ℔						
27	2	wnw.	1.5	769.47	45.5	+ 9.4	0.89	0	Bewolkt.
	10	wnw.	0.5	70.57	39.6	+ 5.6	1.00	0.5	L. bew., nev[illegible]
28	8	nnw.	0.0	72.67	30.6	— 2.2	1.00	0	Zware mist.
	2	ozo.	0.0	73.45	36.7	+ 0.7	1.00	0	Bewolkt, mi[illegible]
	10	z.	0.5	74.89	33.4	— 0.4	1.00	0.2	Betr., mist.
29	8	zzw.	0.5	74.98	36.3	+ 3.8	0.94	0.8	Zw. bewolkt

AMSTERDAM 28 December 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2 1/2	pCt.	63 1/4	63 3/8	63 1/4
dito dito	3	„	75		
dito dito	4	„	96	96 3/16	96
Handelmaatschappij .	4 1/2	„	135 1/2	136 1/8	135 [illegible]
Oost-Indische Leening	4	„	94 7/8	95 1/16	95 [illegible]
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild*	2 1/2	pCt.	51 1/4		
SPANJE.					
Obligatien	1 1/2	pCt.	25 1/2	25 9/16	25 [illegible]
Oblig.	3	„	42	42 1/4	
Binnenl. Schuld . . .	3	„	36 13/16	36 7/8	
Bewijzen Koepons . . .			5 1/8		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	44 3/8	44 1/2	44 [illegible]
dito 1856.	3	„	43 5/16	43 1/2	43 [illegible]
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	103 1/2	103 5/8	
Obligat. 1828 & 1829	5	„	102 3/8		
Certifikaten 1840. . .	4	„	83	83 1/4	83 [illegible]
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	82 7/8		
dito 5e Serie	5	„	94 5/8	94 3/4	
dito 1855 6e Serie. .	5	„	97 1/2	97 3/4	97 [illegible]
Cert. van Assign.	5	„	63 1/4		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			149 1/4		
Obligatien.	4	pCt.	76	76 5/8	76 [illegible]
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	75		
dito dito	4	„	61		
Oblig. Metaliek . . .	5	„	72 3/8	72 5/4	72 [illegible]
Oblig. Rente Am. . .	5	„	86	86 3/8	86 [illegible]
dito dito Nat. 1854.	5	„	74 3/4	75 5/16	75 [illegible]
dito dito	2 1/2	„	37 5/8	37 13/16	37 [illegible]
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855 .	100 £		13 5/16	13 13/16	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4 3/4	„	29 1/4	29 5/8	[illegible]
Grenada, Oblig. . . .	3 1/4	„	19 1/4	19 1/2	[illegible]
Mexiko, Obl.	3	„	18 1/16	18 1/4	[illegible]
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	81 3/4	82	

Snelpersdruk van L. E BOSCH EN ZOON.

Provinciale Staten van Utrecht.

Avondzitting van Donderdag 3 December.

Tegenwoordig zijn 28 leden; afwezig de heeren *Laan*, *Ackersdijck*, *v. Asch v. Wijck*, *Kien*, *v. d. Poll*, *Hartjens*, *Jongeneel*, *v. Veersen*, *de Louter*, *v. d. Poel*, *Harmsen*, *Vos* en *de Geer v. Oudegein*.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het ontwerp-reglement op de waterschappen, en wel over

Art. 86. De omslag wordt van ieder perceel in dezelfde evenredigheid geheven volgens deszelfs kadastrale grootte.

Het bijzonder reglement kan echter bepalen, dat niet alleen de grootte, maar ook de waarde der landen in aanmerking zal genomen worden, of dat de perceelen in meerdere klassen zullen worden verdeeld.

Voor veenpolders, waar dit thans gebruikelijk is, kan het bijzonder reglement bepalen, dat niet de opgaven van het kadaster, maar de thans bestaande polderboeken tot grondslag voor den omslag over de wateren zullen strekken.

Den heer *Huydecoper* komt het voor, dat nog eene zaak hier geregeld moest worden. Er zijn, zegt Spr., landen, oorspronkelijk van de beste soort en die dus in de 1e klasse zouden moeten vallen, doch waarvan dagelijks de beste grond wordt weggehaald. Spr. zou wenschen bepaald te zien dat zoodanige landen later niet in eene lagere klasse konden worden gebragt. Gaat dit denkbeeld niet op, dan zou Spr. er toch voor zijn, de wijziging der komm. niet aan te nemen, daar het doel veel meer bereikt wordt wanneer de landen geschat worden dan de perceelen, wijl de waarde dier laatsten niet als maatstaf kan worden beschouwd.

De *Voorz.* merkt aan, dat de omslagen, geheven wordende volgens de kadastrale grootte, in dezelfde evenredigheid, alle landen gelijkelijk in den omslag zullen dragen. Daar echter in sommige polders eene afwijking kan noodig zijn, laat de 2. al. aan het bijzonder regl. de bevoegdheid, om ook de waarde der landen in aanmerking te nemen en ze in meerdere klassen te verdeelen. Daar dit in sommige polders reeds bestaat, bestendigt men slechts het bestaande. — De wijziging der komm. meent Spr. dat niets gemeen heeft met het denkbeeld des vorigen Spr.'s. Spr. acht die wijziging gegrond in verband met art. 85 en ook omdat wegens water lasten verschuldigd kunnen zijn en ook wegens gebouwde eigendommen.

De heer *Huydecoper* meent dat de zaak door hem in het midden gebragt een algemeen beginsel raakt.

De heer *Lagerwey* heeft in het rapp. gezien dat de komm. tegen de invoering der kadastrale maat is voor de veenpolders waar die nog niet in gebruik is; Spr. acht de voorgestelde bestendiging eener vicieuse wijze van opmeting zeer gevaarlijk, te meer daar een kon. besluit van 1842 de kadastrale maat voor de polderomslagen verpligtend stelt; waarom hij der komm. in overweging geeft, de laatste al. van haar voorstel te doen vervallen.

De heer *Boer* zegt, dat de komm. de gelegenheid heeft willen openlaten, om volgens de oude polderboeken te werk te gaan, hetgeen in vele polders toch gebruikelijk is.

De heer *Lagerwey* meent, dat de tijd van vijf jaren voldoende is, om in de bijzondere regl. bepalingen omtrent de berekening naar de kadastrale maat op te nemen en de oude gebrekkige polderboeken te vervangen.

De heer *Huydecoper* zegt, dat de landen door het afvletten in een zeer slechten toestand komen, en dat, als nu wordt aangenomen, dat in sommige polders de omslag zal kunnen worden geregeld naar de waarde der landerijen, die waarde voor afgevlette landen zeer verminderd zijnde, derzelver eigenaars eene vermindering van lasten zullen verkrijgen, nadat zij de vruchten van het afvletten hebben genoten. Hij wijst op de bepalingen voor de veenlieden ten dezen opzigte.

De heer *Lagerweij* stelt voor, de laatste al. van het voorstel der komm. te doen vervallen en het oorspronkelijk voorstel van Gedep. Staten te behouden.

De heer *Bastert* gelooft, dat het onbillijk ware, die landen, door den heer *Huijdecoper* bedoeld, in eene lagere klasse te brengen, dewijl de vruchten daarvan door de eigenaars genoten zijn; men zal daaromtrent echter voorzieningen kunnen nemen bij de vaststelling der bijzondere reglementen. Spr. meent echter tot gerustStelling te kunnen aanvoeren, dat de afgevlette landen altijd die waarde behouden, dat zij voor de polderlasten kunnen worden aangesproken.

De heer *v. Hoytema* verklaart zich tegen het amendement. De meeste leden, die met veenpolders bekend zijn, zegt Spr., hebben in de afd. eene wijziging in art. 86 verlangd, wijl zij meenden, dat de opmeting van het water in die polders niet naauwkeurig geschied was. Men heeft daarom gemeend dit punt aan de bijzondere regl. te moeten overlaten. De heer *Lagerwey* acht het nu beter alles naar het kadaster te regelen, en zegt, dat men daartoe toch vijf jaren tijds heeft, maar Spr. gelooft niet, dat men den laatsten tijd moet afwachten. Het regl. schrijft voor, dat reeds na zes maanden de polderbesturen hunne regl. in overweging zullen nemen; men heeft dus geen vijf jaren tijd. Over de polderboeken is nog niet geklaagd, en men wenscht ook niet als regel aan te nemen, dat zij zullen worden gevolgd, maar dat dit in iederen polder zal kunnen geschieden, als het onmogelijk is, er het kadaster te volgen.

Den heer *Bastert* komt voor, dat de toestand volgens die polderboeken vrij ongeregeld is, en men bij de nieuwe organisatie die men beoogt tot een geordenden toestand moet trachten te komen. Wel zijn Spr. polders bekend, waarin men bij het maken van het kadaster lijnen heeft getrokken en daardoor vierkante blokken heeft verkregen, die nu op één naam staan, terwijl zij aan onderscheidene eigenaars toebehooren; doch hij meent dat met eenige moeite ieders bezit wel naar het kadaster zal zijn te constateren.

De heer *Lagerwey* wijst er op, dat in eenige polderboeken de aangegeven uitgebreidheden veel grooter of kleiner zijn dan volgens het kadaster; Spr. meent, dat dit van veel invloed op de stemgeregtigdheid kan zijn.

De heer *Menso* meent dat het koninkl. besluit van 1842, dat de lasten geheven worden volgens de opmetingen van het kadaster, verbindend is.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat de komm. in deze niet zoozeer partij kiest, daar haar voorstel slechts het gevolg is van het verlangen in de afd. geuit door die leden welke met veenpolders bekend zijn. Het bevreemdt Spr. daarom, dat zij, die geacht kunnen worden in dergelijke polders bekend te zijn niet meer aan het denkbeeld hechten en dat geen der leden die aanleiding gaven tot het voorstel, dat nu verdedigt. De komm. zal dit evenwel doen, en den heer *Menso* antwoordt Spr., dat het besluit niet spreekt van eene verpligting, maar van eene bevoegdheid; en als dan de boeken, gelijk de heer *Lagerwey* zegt, onjuist zijn — Spr. heeft dat juist van het kadaster gehoord — dan zal men ze kunnen verbeteren, of des noods het kadaster volgen.

De heer *Ram* ondersteunt hetgeen door de komm. is voorgesteld, en vraagt, bij aldien de mededeeling van den heer *Bastert* ten aanzien van de verdeeling en de te naam stelling der blokken juist is, zoo als hij vermeent dat dezelve is, hoe men de namen der overige eigenaren, en de grootte der aan deze toebehoorende percelen zal leeren kennen, zoo men van de oude polderboeken geen gebruik mag maken. Het gebruik dier polderboeken komt Spr. onmisbaar voor.

De heer *Huydecoper* ondersteunt het voorstel der komm.; hij erkent dat eene algemeene toepassing van het kadaster regelmatiger zou zijn, doch acht die ondoenlijk. Spr. beweert verder, dat die polderboeken over 't algemeen zeer naauwkeurig zijn bijgehouden.

De heer *Lagerwey* gelooft, dat de fouten op het kadaster zeer klein en die in de boeken zeer groot zijn; Spr. erkent dat de aanneming van zijn voorstel eenige moeite aan de veenderij-besturen zal veroorzaken, doch meent, dat niemand het nut er van zal ontkennen. Spr. kent eene plaats die in de boeken voorkomt als groot zijnde 60 morgen terwijl de ware grootte over de honderd is, en een andere, die nog geen 30 groot is en voor 50 is opgegeven en een binnenlandsche polder die vroeger slechts 2600 morgens en volgens het kadaster 3600 bunders groot is. Dit komt van het gebrekkige der opgaven van 1599, toen de grootte slechts zonder meting volgens de opgaven der eigenaars of bruikers werd gebragt in de blafferds en polderboeken. Een slechten weg zoodra mogelijk te verlaten is voor ieder pligt.

De heer *v. Beeck Calkoen* zegt, dat, hier slechts sprake zijnde van eene polderbelasting, het alleen zaak is een maatstaf te hebben voor eene evenredige verdeeling der lasten in den polder. Het voorstel zegt nu niet dat de boeken overal *zullen* worden aangenomen, maar dat zij *kunnen* worden aangenomen, en als nu in een polder eene onevenredige verdeeling wierd aangetroffen, zou die bij het bijzonder regl. kunnen worden hersteld.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt het voorstel van den heer *Lagerwey* verworpen met 25 stemmen tegen die der HH. *Bastert*, *Menso* en *Lagerwey* en het art. met de vier volgende goedgekeurd, nadat in art. 90 »Dec." is veranderd in »Febr."

Art. 91. Tusschentijds worden geene veranderingen in den legger gemaakt, maar blijft hij, die tijdens de vaststelling als schuldpligtige stond opgeteekend, aansprakelijk voor alle omslagen, die op het perceel rusten.

Een ieder is bevoegd ten zijnen koste een uittreksel uit den legger te vorderen, behalve die, welke door Gedep. Staten krachtens art. 89 zijn bevolen, of voortvloeien uit eene regterlijke uitspraak ingevolge de wet van 9 Okt. 1841, staatsblad no. 42.

De heer *Pabst* meent dat de bevoegdheid wordt uitgesloten, om bij overdragt den omslag op het land te verhalen.

De heer *v. Hoytema* zegt dat de komm. ook eenig bezwaar in de zaak ziet, dat evenwel niet is weg te nemen, daar, als de legger eens is vastgesteld, geene mutatiën meer kunnen plaats vinden, en dus bij verkoop de oude eigenaar voor den omslag aansprakelijk moet blijven.

De heer *Pabst* meent dat het wel kan worden verholpen door het regt te doen gelden tegen het perceel. Spr. wenscht niet uit te spreken de schuldpligtigheid; die zal blijven bij die op den legger voorkomt, doch Spr. wenscht die woorden weg te laten.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat men zoo doende tot een verkeerd principe komt. In Gelderland merkt Spr. aan, dat eene andere wijze in gebruik is, dat nl. de vroegere bezitter gedurende het jaar schuldpligtig blijft tot de eigenaar voor het overboeken zorgt; verlangt men dat ook, dan moet men ieder oogenblik gelegenheid geven om van die acquisitie te doen blijken.

De *Voorz.* zegt dat ook bij de grondbelasting hij, die op het einde van een vorig jaar eigenaar was aangeslagen blijft, schoon de perceelen inmiddels in andere handen zijn overgegaan.

De heer *Pabst* wenschte voor te komen, dat, als men na eene overdragt verhaal zocht op het perceel, de eigenaar zou kunnen opwerpen dat men dengene moest vervolgen die op den legger stond, en zoo doende alle verhaal doen verliezen.

De heer *Menso* gelooft dat men toch altijd tegen een persoon zal moeten ageren, en zegt die dat bij er niet meer mede te maken heeft, dan zal de omslag op het land verhaald moeten worden; Spr. ziet daarom geen bezwaar in de zaak.

De heer *v. Bel* acht het nuttig dat de bepaling blijve gelijk zij is, daar men in dergelijke gevallen dikwijls den persoon niet kan vinden die moest gedagvaard worden. en ook omdat in het volgend art. staat dat de legger wel strekt tot bewijs, maar, er is bijgevoegd, behoudens tegenbewijs.

Het art. wordt met de drie volgende aangenomen.

Art. 95. Het onderhoud in natura komt ten laste der eigenaars in vollen eigendom, erfpachters of vruchtgebruikers of van de bruikers, al naar gelang het bijzonder reglement bepaalt.

Het rust op hen, insgelijks naar gelang der bepalingen van het bijzonder reglement, hetzij in dier voege, dat zij zoo wel de benoodigde grondstoffen als den arbeid moeten leveren, hetzij zoodanig, dat hun die grondstoffen geheel of gedeeltelijk voor rekening der kas van het waterschap worden verstrekt.

De omvang der verpligting tot onderhoud in natura, gelijk zij thans in ieder waterschap bestaat, mag niet worden verzwaard.

De heer *Pabst* begrijpt niet, hoe het bijzonder regl. den bruiker verpligting kan opleggen tot onderhoud *in natura*, daar die last toch een gevolg is van den grondeigendom. Spr. acht dit ook niet nuttig. Blijft de last op den eigenaar, dan zal hij een kontrakt maken met den bruiker, en dan heeft men een persoon, dien men kan aanspreken. Nu echter zal de zaak bezwaar opleveren, want gesteld dat een bruiker, die spoedig door een ander vervangen wordt, den last krijgt om schouw te houden, zal dan, bij nalatigheid van zijne zijde, zijn opvolger worden aangesproken? Spr. stelt voor de woorden: »of van de bruikers, enz" uit de 1e al. weg te laten.

De heer *Broers* ziet geen reden, waarom men den bruiker niet zou kunnen aanspreken; hij is in het genot van den grond en heeft de meeste behoefte aan een goed onderhoud. Spr. gelooft overigens, dat men altijd verhaal op den nalatige zou hebben, waar hij zich ook bevond.

De *Voorz.* zegt, dat, wat hier bepaald wordt, sedert jaren bestaan heeft en men er zich wel bij bevindt.

De heer *Pabst* zegt, dat in de hem bekende polders de eigenaar de aansprakelijke persoon is. Spr. meent, dat de bruikers, die geen belang bij den grond hebben, niet kunnen en mogen optreden om de belangen der eigenaren waar te nemen, tenzij bij kontrakt daartoe verpligt zijnde. Spr. komt terug op het door hem aangevoerde, en vraagt wien men zal aanspreken bv. in het geval, dat een land aan twee personen na elkander voor het gras en voor de naweide verpacht was; de vervolging geschiedt niet zoo spoedig, en inmiddels zijn die pachters verdwenen. De last, zegt Spr., rust op het land, en niets dwingt de verg. om dien op de bruikers te leggen met ontheffing van de eigenaars. Spr. is van oordeel, dat de bepaling den aard en de natuur van het nu te regelen onderwerp geheel omkeert.

De *Voorz.* zegt dat geen last op de bruikers gelegd, maar alleen het vermogen voorbehouden wordt in de bijzondere regl. dien later hun te kunnen opleggen, en het doel der bepaling acht Spr. te zijn, dat men zich de gelegenheid voorbehoudt in sommige streken te bestendigen wat gewoonte was. Ten bewijze dat die gewoonte bestaat, voert Spr een der polders onder Loenen aan en de voormalige baronie van Ysselstein. Waar het onmogelijk wordt bevonden, zegt Spr., zal men er bij de vaststelling der bijzondere regl. geen gebruik van maken.

De heer *Broers* merkt nog aan, dat het art. alleen handelt over het onderhoud *in natura*, waarbij de grondeigendom niet zoozeer ten grondslag ligt, maar wel zeker regt van politie, betwelk in den polder moet worden uitgeoefend.

De heer *Pabst* zegt, dat de dijkgraaf geene politie uitoefent. Tegen het gesprokene van den Voorz., merkt Spr. aan, dat hij de bevoegdheid juist niet wilde geven. Spr. gelooft dat de eigenaars ook wel eenigen invloed zullen uitoefenen op het maken dier bijzondere regl., en hij vreest daarom, dat men zooveel mogelijk lasten op de bruikers zal brengen.

De heer *Broers* repliceert nog, dat bv. de verpligting tot het in orde maken der wegen geschiedt krachtens het politieregt.

Het art. wordt alsnu met de vier volgende goedgekeurd.

Art. 101. Het dienstjaar loopt van 1. Januarij tot den 31. December.

Jaarlijks wordt vóór den 1. November door het bestuur eene begrooting van inkomsten en uitgaven voor het volgende dienstjaar aan de vergadering van stemgeregtigde ingelanden aangeboden.

Voor elk beheer, waarvoor een afzonderlijke omslag wordt gedaan, wordt ook eene afzonderlijke begrooting opgemaakt.

De begrooting wordt ingerigt volgens voorschrift van Gedep. Staten, en vermeldt alle ontvangsten en uitgaven van het dienstjaar.

Na de vaststelling door de vergadering wordt zij ter goedkeuring ingezonden aan Gedep. Staten, die zoo spoedig mogelijk daarover beslissen.

Bij gedeeltelijke afkeuring der begrooting kunnen zij het bestuur magtigen, om uit de posten, waartegen geen bezwaar bestaat, uitgaven te doen, en de inkomsten, waartegen geene bedenking gerezen is, te innen.

De heer *Strick v. Linschoten* meent, dat het voorstel van Gedep. Staten de voorkeur verdient, en vraagt of de geheele begrooting niet illusoir wordt, als, gelijk de komm. voorstelt, een groote post van onvoorzien wordt aangenomen. Bij de groote polders meent Spr. dat de begrooting niet op den door de komm. voorgestelden tijd gereed kan zijn, wil men haar eenigzins naauwkeurig maken; zal men dat moeten doen in het voorjaar, en juist in de eerste maanden van het jaar hebben de werken, die de belangrijkste kosten te weeg brengen, het meest te lijden, en eerst na afloop van dat saizoen kan men weten welke belangrijke uitgaven zullen noodig zijn, en daarnaar moet juist de omslag geregeld worden. Daarbij komt nog in aanmerking het saldo der rekening van het vorige jaar, dat een aanzienlijk verschil kan te weeg brengen.

De *Voorz.* zegt dat Gedep. Staten zich niet hebben ontveinsd, dat het denkbeeld der komm. zuiverder en bij de meeste kollegiën aangenomen was, doch dat in polderaangelegenheden daarvan kon worden afgeweken om de gronden zoo even aangevoerd. Bovendien gold nog de reden dat vóór 1 Julij de rekening moest worden overgelegd, en de gelegenheid dus geopend werd om die met de begrooting op één dag te behandelen, tot gemak der ingelanden en ter vereenvoudiging der administratie.

De heer *v. Nooten* zegt, dat de komm. het voorstel van Gedep. Staten rijpelijk heeft overwogen, doch meent, dat het een ongeregelde toestand is, dat eene administratie 5 maanden zonder begrooting zal zijn. Het oog slaande op de verschillende rekeningen zal men over 10 of 12 jaren zeer weinig verschil in de omslagen vinden. De inspektie der molens vindt wel is waar in het voorjaar plaats, maar ook in Junij kan schade aan de molens worden toegebragt. In het verslag wordt gewezen op een ruimen post van onvoorzien, maar des noods zou men ook bij buitengewone uitgaven eene supletoire begrooting kunnen maken. De ingelanden, meent Spr. zullen zeker bij de behandeling der begrooting opkomen, daar het dan de omzetting van lasten geldt. De komm., blijft haar voorstel aanbevelen, vooral met het oog op het aantal polders in de prov. die met de rekening nog een jaar ten achter staan.

De heer *Strick v. Linschoten* zegt, dat de termijn van 5 maanden in den regel voor ½ zal verminderd worden daar in den regel de rekeningen in April worden opgemaakt. Spr. meent ook dat het voor groote polders gevaarlijk ware den omslag der laatste jaren als vasten maatstaf te nemen, en hij betwijfelt of de ingelanden zouden opkomen, daar zij van de begrooting weinig begrijpen zouden, zoo zij niet wisten wat de uitslag geweest is van de begrooting van het vorige jaar. Spr. stelt voor de voordragt van Gedep. Staten over te nemen.

De heer *H. Verloren* wil alleen de aandacht der vergadering daarop vestigen, dat in het regl. voor den Lekdijk het dienstjaar loopt van September tot September (waarschijnlijk met het oog op de bezwaren door den heer *Strick van Linschoten* aangevoerd), niet, zoo als hier, van Januarij tot Januarij. Hij wenschte wel aan het oordeel der leden, die meer naauwkeurig met polderzaken bekend zijn, te onderwerpen, of de zaak niet kon gevonden worden door het dienstjaar anders te laten loopen. Ook zou hij gaarne willen weten, hoe het dienstjaar nu loopt bij de meerderheid van de polderbesturen.

De *Voorz.* zegt dat thans de administratie loopt van 1 Januarij tot ult. December.

De heer *Pabst* ondersteunt het voorstel van den heer *Strick v. Linschoten*; neemt men dat der komm. aan, dan zullen de ingelanden niet gemakkelijk veranderingen toestaan, want alles is in het voorjaar hersteld; doch als men hun kan aantoonen wat noodig is, wordt die strijd opgeheven. Spr. erkent wel, dat voor de betalingen van Januarij tot de vaststelling der begrooting moeijelijkheid kan ontstaan, maar men kan dan voor sommige uitgaven eene begrooting over meerdere jaren maken.

De heer *Boer* zegt dat het voordeel, waarop de heer *Strick v. Linschoten* wijst, dat men door bekendheid met de schade den omslag beter kan regelen, toch slechts voor het eerste half jaar verkregen wordt, terwijl men bij schaden voor het tweede halfjaar geheel op de begrooting moet afgaan; maar als dit kan geschieden voor het tweede halfjaar, waarom dan ook niet voor het eerste? Spr. kan zich ook niet verbeelden, dat de gewone uitgaven in een waterschap zoo zouden afwijken van alle andere uitgaven, dat men niet bij de raming daarvan het oog kan vestigen op de vorige jaren.

De heer *Bastert* meent, dat aan de bezwaren van beide voorstellen wordt te gemoet gekomen, als het dienstjaar loopt van 1 Julij tot ult. Junij; de rekening kan dan ook met ult. Junij worden gesloten; Spr. stelt dat voor.

De *Voorz.* merkt aan, dat de dienstjaren op verschillende wijze geregeld zijn, het meest echter naar het burgerl. jaar; dat voor den Lekdijk is aangenomen van Sept. tot ult. Aug., terwijl nu voor de polderbesturen weder eene derde regeling van Julij tot Julij wordt voorgesteld; Spr. vraagt of dat niet vooral in de streken, die onder de beide Lekdijken ressorteerden, aanleiding tot konfusie zal geven: hij zou daarom de invoering van een ander nieuw dienstjaar niet wenschelijk achten.

De heer *Pabst* is tegen het amend., daar het verwarring zal veroorzaken bij verkoop en verhuring, en men van de landerijen van Januarij tot 31 Dec. de vruchten trekt en de omslag dus ook zoo geregeld wordt.

De heer *Bastert* vraagt welk verschil in tijdsverloop bestaat tusschen Januarij en Januarij en Julij en Julij. Wat de aanmerking van den Voorz. betreft, meent Spr. dat de nieuwe regeling dient aangenomen te worden, als de loop van zaken er door gebaat wordt en dat men zich in dat geval niet door het burgerlijk jaar behoeft te binden.

De heer *v. Beeck Calkoen* zegt, dat de rekening en begrooting dan niet gelijktijdig onderzocht zullen kunnen worden. Na al het gehoorde komt Spr. het voorstel van den heer *Strick* wel aannemelijk voor, bij zoodanigen strijd tusschen allezins bevoegde beoordeelaars meent Spr., dat men het zekerste moet nemen en dat tijdstip kiezen waarop men de schade kan kennen.

De heer *v. Cleeff* zegt, dat het voor kleinere polders verkieslijk is de begrooting vast te stellen in Junij, daar in April de molens onderzocht worden en men na den winter een oordeel kan vellen of de molenroeden nog kunnen dienen. In groote polders waar altijd een genoegzame voorraad molenroeden aanwezig is, zou dat misschien minder noodig zijn.

De heer *v. Bel* wijst op art. 105 en zegt, dat, als het mogelijk is voor onderscheidene jaren eene begrooting te maken voor een waterschap, al is het klein, dan ook voor een grooter eene begrooting voor één jaar kan gemaakt worden vóór den aanvang van dat jaar. Men kan buitengewone rampen niet voorzien, maar dat is ook het geval bij de kleine polders, waar men voor eenige jaren eene begrooting zal maken. Men moet daarom zorgen voor een goeden post voor onvoorzien en kan des noods eene suppletoire begrooting maken. De gelijktijdige behandeling van begrooting en rekening gelooft Spr. ook niet, dat gewoonlijk zal kunnen plaats vinden, daar deze laatste vooraf door eene komm. zal onderzocht worden. Spr. weet ook niet of het niet wenschelijk zou zijn, niet het saldo van het laatst voorgaande, maar van het vóórlaatste jaar op de begrooting te brengen even als dit op de begrootingen van provincien en gemeenten geschiedt.

De heer *Strick v. Linschoten* merkt aan, dat de polders dan een jaar ten achteren zouden komen.

De heer *H. Verloren* ondersteunt ten sterkste het gevoelen dat de begrooting in allen geval vóór dat het dienstjaar aanvangt behoort opgemaakt te worden. Anders houdt die eigenlijk op eene begrooting te zijn.

De heer *Lagerwey* moet zijn vrees uiten, dat het saldo nog niet bekend zal zijn, daar de rekening nog in handen der komm. is als de begrooting moet worden ingediend, hoewel hij overigens ten sterkste het voorstel van den heer *Strick v. Linschoten* ondersteunt.

De heer *v. Nooten* wijst ter verdediging van het voorstel der komm. op het regl. van het grootwaterschap van Woerden, volgens hetwelk het dienstjaar loopt van 1 Jan. tot ult. Dec., en vóór de maand Dec. de begrooting voor het volgende jaar wordt vastgesteld.

De heer *v. Bel* ziet niet, dat door het saldo van het vóórlaatste jaar op de begrooting te brengen bij verschillende korporatiën achterstand kan ontstaan.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt het voorstel van den heer *Bastert* verworpen met 27 stemmen tegen die der heeren *Strick v. Linschoten*, *Menso*, *Bastert*, *Huijdecoper* en *H. Verloren*, en dat van den heer *Strick* met 15 stemmen tegen die der heeren *Storij v. Blokland*, *Cordes*, *v. Beeck Calkoen*, *G. J. Verloren*, *Spengler*, *v. Tuijll v. Zuijlen*, *v. Bel*, *Ram. v. Hardenbroek*, *Lagerweij*, *Munnicks v. Cleeff*, *Pabst* en den voorsteller.

Het art. wordt alsnu aangenomen.

Art. 102. De begrooting mag, wat het geheele bedrag zoo we als wat de afzonderlijke posten betreft, door het bestuur niet worden overschreden.

In gevallen van hooge noodzakelijkheid is het bestuur echter tot het doen van zoodanige uitgave bevoegd, onder gehoudenheid om daarvan ten spoedigste aan de vergadering van stemgeregtigde ingelanden kennis te geven.

In dat geval, en telkens, wanneer uitgaven buiten de begrooting blijken noodig te wezen, draagt het bestuur eene suppletoire begrooting aan de vergadering voor, die even eens aan de goedkeuring van Gedep. Staten onderworpen is.

Weigeren alsdan ingelanden de ingevolge al. 2 door het bestuur gedane uitgaven in de suppletoire begrooting op te nemen, dan kan het bestuur de beslissing van Gedep. Staten inroepen.

Voor de uitgaven, die ook door Gedep. Staten niet worden goedgekeurd, blijven de leden van het bestuur, die tot het doen daarvan hebben medegewerkt, persoonlijk aansprakelijk.

De heer *H. Verloren* wil alleen te kennen geven dat hij deze bepaling aanneemt, doch niet instemt met de strekking die de komm. daarin schijnt te zien, daar men zich later er wel eens op beroept dat de komm. er dit of dat in heeft gelezen en niemand op de vergadering zulks tegengesproken heeft. In het art., zoo als het door de Gedep. Staten is voorgedragen, staat juist het tegendeel van hetgeen de komm. in al. 3 meent te lezen.

Het art. wordt zonder verdere diskussie aangenomen.

Art 103. Vóór den. 1. Junij, legt het bestuur aan de verg. van stemgeregtigde ingelanden rekening af van de ontvangsten en uitgaven over het afgeloopen dienstjaar, onder mededeeling van alle daartoe betrekkelijke bescheiden.

De rekening wordt ingerigt naar voorschrift van Gedep. Staten.

De verg. benoemt jaarlijks in hare eerste bijeenkomst eene komm. van drie of vijf leden.

Het bestuur doet aan die komm. de rekening met alle noodige bescheiden toekomen, voor dat zij in de vergadering van stemgeregtigde ingelanden gebragt wordt, en geeft haar alle vereischte inlichtingen.

Deze kommissie brengt in de vergadering, waarin de rekening wordt ingebragt, verslag van haar onderzoek uit, met eene bepaalde konklusie.

De vergadering stelt het bedrag der inkomsten en uitgaven voorloopig vast.

De rekening wordt alsdan, onder mededeeling der gemaakte bedenkingen aan Gedep Staten opgezonden, die het bedrag der ontvangsten en uitgaven vaststellen.

Hun daartoe genomen besluit strekt aan het bestuur en aan den penningmeester tot ontlasting.

Zij kunnen het bestuur of den penningmeester afzonderlijk ontlasten, zoo zij hun beheer niet voor gelijktijdige ontlasting vatbaar oordeelen.

De heer *Bastert* merkt aan, dat de tijd niet bepaald is hoe lang vooraf de komm. de rekening zal ontvangen, zoodat zij den dag nadat zij aan de komm. verzonden was zou kunnen worden behandeld, zonder dat deze haar had kunnen onderzoeken. Hij wenschte dus in alinea 4 een termijn van b. v. 8 dagen te hebben opgenomen.

De heer *v. Hoijtema* zegt, dat hieraan in de 3e al. gevolg kan worden gegeven door een termijn van 8 dagen te stellen. De komm. stelt echter nog voor, de kwitantiën van de bijgaande stukken uit te zonderen, daar zij het niet wenschelijk acht, dat het bestuur die uit handen geeft.

De heer *Broers* geeft in overweging of het wel noodzakelijk is een termijn te bepalen, daar het bestuur wel voor den goeden gang dier zaak zal zorgen.

De heer *v. Hoijtema* acht het noodzakelijk het in het regl. te bepalen, hetgeen de komm. verzuimd had.

Het art. wordt hierop met de daarin gebragte wijzigingen aangenomen, gelijk mede de beide volgende artt.

Art. 106. De keuren of policie-verordeningen worden door het bestuur ontworpen en gedurende ééne maand ter inzage van ingelanden gelegd, na voorafgaande openbare kennisgeving.

Ieder ingeland heeft het regt zijne bezwaren schriftelijk in te brengen, op een door het bestuur te bepalen dag.

Na overweging der aldus ter zijner kennis gebragte bezwaren stelt het bestuur de keuren vast, en zendt die, onder mededeeling van de bezwaren, waaraan niet is te gemoet gekomen, aan Gedep. Staten ter goedkeuring in.

De heer *Bastert* vraagt waarom de komm. het woord mondeling heeft laten vervallen.

De heer *v. Hoijtema* antwoordt dat het reeds eene extensie is dat de ingelanden er kennis van nemen, en de komm. het ongeschikt achtte, dat door mondeling de bezwaren te laten inbrengen, in de vergadering over die zaak tusschen ingelanden en het bestuur eene diskussie kon ontstaan.

De heer *Pabst* gelooft dat, nu het schriftelijk zal geschieden, het beter ware te bepalen binnen een bepaalden tijd.

De heer *Menso* vraagt, welke waarborgen men zou hebben dat de bezwaren, aan Gedep. Staten kenbaar gemaakt, werkelijk de ingebragte bezwaren zijn, zoo zij niet schriftelijk wierden ingebragt.

De heer *v. Hoijtema* zegt dat de komm. de wijziging, door den heer *Pabst* aangegeven, overneemt.

Het art. wordt daarop met de zes volgende artt. goedgekeurd.

(*Vervolg hierna.*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.